

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ІНІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціалізація: _____

(шифр і назва)

вид дисципліни: обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«28» серпня 2025 року, протокол № 1

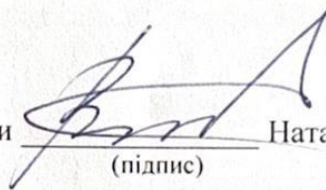
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин
Лариса ЧЕРНИШОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

«25» серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

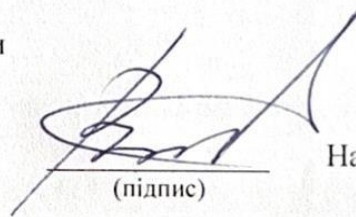

(підпис)

Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»

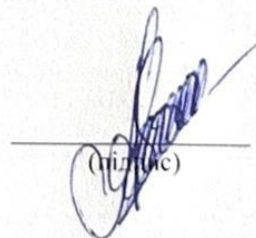
(підпис)

Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2025 року, протокол №1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок з організації та проведення наукового дослідження для вирішення складних задач та проблем у сфері міжнародних відносин.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин» є:

- ознайомити студентів із методологією та методикою наукових досліджень у сфері міжнародних відносин, сформувати розуміння логіки наукового пізнання та основних етапів дослідницької діяльності;
- сформувати вміння збирати, систематизувати та критично аналізувати великі масиви інформації з різних джерел (офіційних документів, наукових праць, медіа тощо) для дослідження актуальних проблем міжнародних відносин;
- розвинути навички академічного письма, підготовки аналітичних матеріалів, наукових статей, тез та дослідницьких проектів;
- сприяти формуванню у студентів здатності до проведення самостійних досліджень у сфері міжнародних відносин із використанням сучасних методів аналізу та міждисциплінарних підходів;
- розвивати компетентності командної роботи у дослідженнях, а також уміння приймати відповідальні рішення, організовувати й координувати колективну дослідницьку діяльність.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90*.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
3-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

* у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК16.

Здатність проводити дослідження на відповідному рівні;

- формування наступних фахових компетентностей:

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти наступних результатів:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин;

РН10. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій;

РН12. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів;

РН25. Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

1.8. Пререквізити.

Вивчення дисципліни передбачає наявність у здобувачів попередньо засвоєних знань з освітніх компонентів «Українська мова за професійним спрямуванням», «Критичне мислення», «Вступ до фаху «Міжнародні відносини»», «Комп'ютерні технології обробки інформації».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні відомості про науку та наукове дослідження.

Наука як особлива форма людської діяльності. Виникнення і розвиток науки. Основний продукт мета та функції науки. Структура науки. Поняття, завдання та розділи наукознавства. Класифікація наук.

Тема 2. Психологія та специфіка наукової діяльності.

Психологія наукової праці. Вимоги до вчених. Психотипи наукових робітників. Специфіка наукової діяльності. Мотивація наукової діяльності. Формування вченого як особистості та режим його праці. Особливості наукової праці. Планування наукових досліджень та організація роботи.

Тема 3. Особливості наукового знання та пізнання.

Суть знання та наукового пізнання. Специфіка форм пізнання. Проблема істини наукового пізнання. Абсолютна та відносна істина. Догматичне мислення. Конкретна істина. Хибний зміст. «Верифікація» та «фальсифікація».

Тема 4. Методологічні основи наукового дослідження.

Поняття та функції методології наукових досліджень. Поняття методу наукового дослідження та його основні риси. Система методів наукового дослідження. Загальнонаукові методи наукових досліджень. Методи дослідження міжнародних відносин.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Характеристика інформаційного забезпечення наукових досліджень. Первинна та вторинна інформація. Методика пошуку джерел наукової інформації. Опрацювання джерел наукової інформації. Основні види видань, передбачені Національним стандартом України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

Тема 6. Організація дослідницької діяльності.

Розроблення програми наукового дослідження. Наукова проблема та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Мета і завдання дослідження. Складання плану дослідження, розроблення методології дослідження та обґрунтування наукових гіпотез. Пошук та збір наукової інформації. Аналіз та інтерпретація наукової інформації. Підведення підсумків наукового дослідження. Поняття результатів наукового дослідження та основні вимоги до них. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності.

Тема 7. Методи збору та аналізу даних.

Збір даних через опитування (анкетування та інтерв'ю), правила організації та проведення. Збір даних через експеримент. Збір даних через тестування. Збір даних через спостереження. Робота з офіційними даними (вторинні дані). Валідність та достовірність даних.

Тема 8. Аналіз та інтерпретація даних.

Контент-аналіз міжнародних відносин. Івент-аналіз у дослідженнях міжнародних ситуацій і процесів. Когнітивне картування. SWOT-аналіз. Метод моделювання у міжнародних відносинах. Статистичний метод дослідження. Вивчення взаємозв'язків між явищами. Використання графічних методів у наукових дослідженнях. Отримані результати та їх інтерпретація.

Тема 9. Культура наукової мови.

Загальна характеристика та особливості наукового тексту. Структура та основні ознаки наукового тексту. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова і стиль наукового викладу. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту.

Тема 10. Інтелектуальна власність в науковій діяльності.

Право інтелектуальної власності. Авторське право на твір. Результати винахідницької роботи. Патент на винахід (корисну модель). Охорона та захист інтелектуальної власності. Комерціалізація. Академічна доброчесність сучасного науковця. Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Тема 11. Наукові роботи за результатами досліджень. Кваліфікаційна робота магістра.

Основні види наукових робіт. Мова і стиль наукового дослідження. Наочне представлення результатів наукових досліджень. Кваліфікаційні роботи: підготовка,

оформлення і захист. Структура та технічне оформлення кваліфікаційної роботи магістра. Наукова публікація як представлення результатів наукового дослідження.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
Тема 1. Загальні відомості про науку та наукове дослідження	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Психологія та специфіка наукової діяльності	8	2	-	2	-	4						
Тема 3. Особливості наукового знання та пізнання	5	2	-	-	-	3						
Тема 4. Методологічні основи наукового дослідження	8	4	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	8	2	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Організація дослідницької діяльності	8	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Методи збору та аналізу даних	9	4	-	2		3						
Тема 8. Аналіз та інтерпретація даних	12	6	-	4		2						
Тема 9. Культура наукової мови	8	2	-	2		6						
Тема 10. Інтелектуальна власність в науковій діяльності	8	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Наукові роботи за результатами досліджень	8	4	-	-		4						
Усього годин	90	32	-	16	-	42	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні відомості про науку та наукове дослідження	2
2	Психологія та специфіка наукової діяльності	2
3	Методологічні основи наукового дослідження	2
4	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2
5	Методи збору та аналізу даних	2
6-7	Аналіз та інтерпретація даних	4
8	Культура наукової мови	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Загальні відомості про науку та наукове дослідження. <i>Завдання:</i> поглибити знання з історичних етапів розвитку науки та її класифікації. Скласти таблицю «Характеристика історичних етапів розвитку науки». Підготувати доповідь на тему «Сучасні досягнення науки (на прикладі певного виду науки)». Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	4
2	Психологія та специфіка наукової діяльності. <i>Завдання:</i> поглибити знання з психології та специфіки процесу наукової діяльності. Підготувати есе-аналіз на тему «До якого з психотипів людей я відношу себе особисто. Основні психологічні риси діяльності вчених, які особисто мені необхідно додатково виховувати». Джерела: 1. Основи наукових досліджень. Курс лекцій. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 172 Електронні комунікації та радіотехніка / О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с. 2. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.	4
3	Особливості наукового знання та пізнання. <i>Завдання:</i> з'ясувати особливості процесу наукового знання та пізнання, визначити його структуру. Підготуватися до дискусії на тему: «Чи є чуттєве і раціональне в пізнанні двома рівнями єдиного нерозривного процесу?» Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	3
4	Методологічні основи наукового дослідження. <i>Завдання:</i> поглибити знання з технології застосування різних методів дослідження міжнародних відносин. Підготувати проєкт в малих групах «Особливості застосування прикладних методів дослідження міжнародних відносин». Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	2

5	Інформаційне забезпечення наукових досліджень <i>Завдання:</i> поглибити знання з процесу збору різних видів інформації. Обґрунтувати як для певного наукового дослідження міжнародних відносин застосовується методика пошуку джерел наукової інформації. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	4
6	Організація дослідницької діяльності <i>Завдання:</i> ознайомитися з особливостями розробки програми наукового дослідження. Скласти план наукового дослідження з певної теми, визначити об'єкт, предмет дослідження. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	6
7	Методи збору та аналізу даних <i>Завдання:</i> оволодіти навичками збору даних, сучасними методами. Підготуватись до проведення фокус-групи, розробити анкету, здійснити збір даних, провести експеримент. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Як працюють фокус-групи. URL: https://www.ted.com/talks/hector_lanz_how_do_focus_groups_work/transcript?language=uk	3
8	Аналіз та інтерпретація даних <i>Завдання:</i> поглибити знання з аналізу даних та інтерпретації отриманих результатів. Підготувати аналітичну частину дослідження окремих кейсів міжнародних відносин. 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	2
9	Культура наукової мови <i>Завдання:</i> ознайомитись з особливостями та культурою наукової мови. Ознайомитись з релевантною літературою, в тому числі, за можливістю звернути увагу на фахові журнали та наукові роботи з проблем міжнародних відносин. Визначити стилі написаних текстів. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	6

10	Інтелектуальна власність в науковій діяльності. <i>Завдання:</i> дослідити правові аспекти інтелектуальної власності. Використовуючи результати наукових досліджень з певної теми, сформулювати тезово власні висновки та визначити за допомогою різних програм рівень плагіату, порівняти результати. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	4
11	Наукові роботи за результатами досліджень. <i>Завдання:</i> поглибити знання з видів наукових робіт та особливостей їх підготовки. Оформити результат власного наукового дослідження згідно методичних рекомендацій. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.	4
Разом		42

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання навчальним планом не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН01	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), індуктивний, дедуктивний, репродуктивний методи, проблемного виконання.	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, екзаменаційна робота.

PH10	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій	Лекція; пошук джерел інформації, робота з первинними, вторинними даними (критичний аналіз, інтерпретація).	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; екзаменаційна робота
PH12	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів	Лекція, робота з первинними та вторинними даними, розробка проєктів, презентація результатів досліджень	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; екзаменаційна робота
PH25	Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу	Лекція, робота з первинними та вторинними даними, виконання творчих завдань в групах, презентація результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; екзаменаційна робота

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

8. Методи контролю

Засвоєння тем курсу (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється після їх завершення на основі проведення **екзамену**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Разом	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
8	8	4	4	4	4	8	12	4	2	2	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні тем курсу проводиться поточний контроль. На семінарському занятті здобувач може отримати від 1 до 10 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті без поважної причини, але за умови розміщення ним виконаних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі **види активностей та неформальної освіти** здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється згідно з нормативно-правовими документами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Максимальна сума балів за поточним контролем на лекційних та практичних заняттях складає **60 балів**.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання поточного контролю

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу (може припуститися окремої неточності), вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	7-8 / 4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	4-6 / 2-3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував неповне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустився суттєвих помилок	1-3 / 1

Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, може припуститися окремої помилки.	7-8 / 4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	4-6 / 2-3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-3 / 1
Тренінг-курси, дистанційні курси	здобувач повинен надати підтверджуючий документ про закінчення курсів; теми курсів, які відповідають робочій програмі навчальної дисципліни перезараховуються.	2, 4, 8, 12 (за тему)
Участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах тощо	здобувач повинен надати підтверджуючі документи (сертифікати учасника заходу, витяги з протоколів тощо).	8
Участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях	здобувач повинен надати підтверджуючі документи (копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).	8-16

Підсумковий контроль проводиться на основі **екзамену**. Кожен з білетів містить 3 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 13 балів, за третє – 14 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – **40**. Час виконання – до 80 хвилин

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14844>

Таблиця 9.2

Критерії та методи оцінювання підсумкового контролю

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
За перше та друге теоретичне питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	11-13
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	7-10
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	4-6
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-3

За третє теоретичне питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	11-14
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	7-10
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	4-6
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-3

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.
Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чернишова Л.О. Дистанційний курс «Основи наукових досліджень міжнародних відносин». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14844>
2. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ «Київський університет», 2021. 607 с.
4. Миртинюк В. Методологія та організація наукових досліджень в інформаційних технологіях. *Measuring and computing devices in technological processes*. 2021. № 1. 73–76. URL: <https://doi.org/10.31891/2219-9365-2021-67-1-11>
5. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.22511>.
6. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник для аспірантів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальностей 011, 015 / упорядники: Гуревич Р.С., Фрицюк В.А., Вінниця : «Твори», 2024. 350 с. DOI: [https://doi.org/10.31652/001.817:37\(075.8\)-1-350](https://doi.org/10.31652/001.817:37(075.8)-1-350)
7. Кібік О., Мамич М. Методологія проведення та презентація наукових досліджень з управління : практикум [Електронне видання]. Одеса, 2025. 55 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/29835>; DOI: 10.32837/11300.29835
8. Браславська О. Організація наукових досліджень в умовах цифрової трансформації: методологічні підходи та перспективи застосування. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 6(52). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6\(52\)-181-192](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52)-181-192)

9. Основи наукових досліджень. Курс лекцій. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 172 Електронні комунікації та радіотехніка / О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с.

10. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

Допоміжна література

1. Коцан Н. Н., Коцан Р. І. Методологія досліджень міжнародних відносин: теорія та практика : навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк; ФОП Гадяк Жанна Володимирівна; друкарня «Волиньполіграф»ТМ. 2022. 99 с.

2. Шуляк А. М., Шуляк Н. О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : навчально-методичний комплекс. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки. 2022. 52с.

3. Політична наука: теорія, методологія, практика : монографія / [Березовська-Чміль О. Б. та ін. ; за ред. В. Й. Климончука] ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Ф-т історії, політології і міжнар. відносин. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2021. 303 с.

4. Єсімов С., Боровікова В. Методологічні основи дослідження інформаційної безпеки. *Соціально-правові студії*. 2023. Том 6, № 1, С. 49-55. <https://doi.org/10.32518/sals1.2023.49>

5. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень: словник-довідник для підготовки бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2021. 53 с.

6. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 26 с.

7. Faies Jafar. Applicability of Grounded Theory Methodology in International Relations Studies. *Electronic Journal of Business Research Methods*. 2022. 20(2). DOI:10.34190/ejbrm.20.2.2246.

8. The Influence of Geopolitics on Research Activity and International Collaboration in Science: The Case of Russia. *Scientometrics*, 2024.

9. Whetsell, T. A. Democratic Governance and International Research Collaboration: A Longitudinal Analysis of the Global Science Network. *arXiv*. 2022. URL: https://arxiv.org/abs/2203.01827?utm_source=chatgpt.com

10. Zanin M., Martínez J. H. Analysing international events through the lens of statistical physics: the case of Ukraine. *arXiv*. 2022. URL: https://arxiv.org/abs/2203.07403?utm_source=chatgpt.com

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Національний стандарт України. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила». ДСТУ 3582:2013. Видання офіційне. К.: Мінекономрозвитку України, 2014. 16 с. URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>

2. Національний стандарт України. «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Видання офіційне. К.: Держспоживстандарт України, 2016. 47 с. URL: <https://zounb.zp.ua/resource/GOST/index.html>

3. Про введення в дію рішення Вченої Ради з питання «Про затвердження порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів» від 27.02.2020 р. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/poryadok-1.pdf>

4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) (презентація). URL: https://www.univer.kharkov.ua/docs/SAIUP_Presentation.pdf
5. Чому не наукові знання є корисними? URL: https://www.ted.com/talks/hindou_oumarou_ibrahim_indigenous_knowledge_mee_ts_science_to_take_on_climate_change?language=uk#t-100364
6. Як прості ідеї призводять до наукових відкриттів. URL: https://www.ted.com/talks/adam_savage_how_simple_ideas_lead_to_scientific_discoveries/transcript
7. Як працюють фокус-групи. URL: https://www.ted.com/talks/hector_lanz_how_do_focus_groups_work/transcript?language=uk
8. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint>
9. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. URL: <http://international-relations.knukim.edu.ua/>
10. Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки. URL: <http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/ir-ps>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Основи наукових досліджень в сфері міжнародних відносин» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14844>.